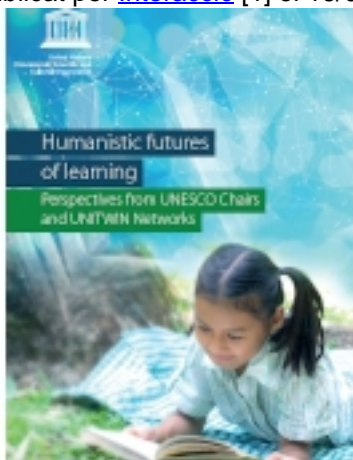

Educar (en) la humanitat

Publicat per [Interacció](#) [1] el 16/04/2020 - 11:31

[UNESCO education sector](#) [2]

Agafar les ulleres i la manta, apropar el balancí a la finestra i concentrar-se en la quietud de l'exterior. Fins quan durarà, això? Una pregunta que se sol formular sempre en futur. El futur, que tan aviat pot ser l'escenari dels nostres somnis com dels nostres pitjors malsons. L'anhelem a la vegada que el temem, i **quan el present ens obliga a viure situacions adverses, imaginar els dies que vindran pot ser molt més angoixant del que ho seria en circumstàncies normals**. Ara bé, tan sols amb una mica d'esforç i voluntat, els moments difícils poden convertir-se en grans oportunitats per aprendre, reflexionar, valorar i projectar.

El que preocupa als autors del document “[Humanistic futures of learning. Perspectives from UNESCO Chairs and UNITWIN Networks](#) [3]” és el futur de l'educació. Volen canviar-lo d'arrel a tot el planeta, atenant a la diversitat i desigualtats que el caracteritzen. Certament, per aconseguir aquest propòsit cal alguna cosa més que esforç i voluntat. Cal estratègia, cal compromís, cal perseverança, calen evidències. **Els més de 50 articles que componen aquest document justifiquen la urgent necessitat d'actuar avui per un demà millor**. Tracten de ciència, tecnologia, filosofia, sostenibilitat i cultura; però, **per damunt de tot, defensen l'enfocament humanístic que ha d'adquirir l'educació adreçada a les noves generacions**.

En un món definit per una creixent complexitat, incertesa i precarietat, hem de reexaminar urgentment com el coneixement i l'aprenentatge poden contribuir millor al bé comú global.

Promoure la sostenibilitat a través de l'educació:

L'article “**Strengthening our connection to nature to build citizens of the Earth**” mira de trobar explicacions al fet que la majoria dels humans es neguin a acceptar que el planeta està esgotant els seus recursos. Les seves autores, Liette Vasseur i Christine Daigle, coincideixen plenament amb l'advocat i defensor del medi ambient James Gustave Speth quan diu que **“els principals problemes ambientals són l'egoisme, la cobdícia i l'apatia, i per lluitar contra ells necessitem una transformació espiritual i cultural”**.

Certament, posar en pràctica aquest nou i transformador model d'educació suposaria renunciar a moltes comoditats, sobretot als països més industrialitzats. La desconexió entre els humans i la natura, però, ha crescut a un ritme estrepitos en molts d'aquests països i, segons apunten les autores, les noves tecnologies també hi han tingut molt a veure. Per això, **defensen la urgència de canviar la mentalitat dels ciutadans (purament material, consumista i econòmica) i creuen en l'important paper que jugaria una educació orientada al**

desenvolupament sostenible.

Per tal que aquest nou enfocament de l'educació doni els seus fruits, Vasseur i Daigle tenen clara l'estratègia a seguir: **atès que moltes creences i valors fonamentals s'adquireixen durant els primers anys de vida, cal posar el focus en l'educació dels mes petits, tant des de l'àmbit escolar com familiar.** No centrar-se en els primers anys de vida de les primeres generacions i limitar-se a intentar promoure canvis en les conductes dels adults no tindria una repercussió real en el medi ambient, asseguren les autores.

Així doncs, la sentència de les autores és tant contundent com urgent:

A menys que els nens i nenes aprenguin a valorar el món natural en lloc de les possessions materials durant els primers anys de vida, serà cada vegada més difícil desfer el mal causat pel consumisme, i reformar realment la seva apreciació i valor per la seva relació amb la naturalesa.

Per aconseguir aquest nou punt de vista **un dels grans reptes és canviar els criteris a l'hora de formar les noves generacions de professors i professores**, ja que normalment l'atenció a les universitats es centra en les noves tecnologies i es reflexiona poc sobre els perills que poden generar pel medi ambient.

Foto: Kelly Sikkema

Les possibilitats de les noves tecnologies:

En relació a les noves tecnologies, l'autor de l'article "Towards virtualization: Impact of technologies on educational ecosystems" assegura que cal canviar urgentment la concepció que en tenim a dia d'avui. Brâncoveanu ens insta a deixar d'entendre-les com a instruments purament funcionals a través dels quals crear i compartir coneixement i a adoptar una visió que incorpori nocions filosòfiques i sociològiques.

D'acord amb el sociòleg John W. Meyer, Brâncoveanu considera que la visió de l'educació ha d'inspirar-se, per paradoxal que sembli, en la concepció clàssica segons la qual socialitza a les persones exposant-les a una varietat d'experiències útils per les seves vides i futurs papers socials. En aquesta línia, diu Brâncoveanu, **els sistemes educatius "han d'integrar les noves tecnologies i transformar-les en l'entorn necessari per recolzar les activitats educatives i fomentar la producció de coneixements"**.

L'article "the quest for meaningful learning through ICTs", de Vassilios Makrakis and Nelly Kostoulas-Makrakis, reflexiona sobre com les Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC), poden promoure una educació sostenible. Segons ambdós autors, les TIC poden facilitar un aprenentatge significatiu oferint als alumnes una estratègia pedagògica concreta per explorar els reptes del món real. Les habilitats que han de transmetre les TIC, conclouen, han ser les següents: **construcció del coneixement, pensament crític i resolució de problemes, comunicació, col·laboració, creativitat i innovació, connectivitat i creació de xarxes, consciència crítica, reflexió crítica, competència intercultural i coresponsabilitat.**

La ciència des de la perspectiva de la sostenibilitat:

S'ha de seguir apostant per la ciència, però s'ha de fer des d'una perspectiva de sostenibilitat i tenint sempre present la importància de preservar el planeta terra, opina Zohra ben Lakhdar, autora de l'article **"Science education for a sustainable future"**. ben Lakhdar centra l'atenció en la necessitat de comptar amb una estratègia científica ben definida per a l'educació del futur. Una estratègia, afegeix, que contempli una major accessibilitat des del nivell preescolar i fins arribar al estudis universitaris, així com mètodes d'ensenyança creatius i un enfocament integral que vinculi des dels inicis el món acadèmic amb el professional.

No podem evolucionar o innovar sense ciència, i no podem practicar ciència sense educació.

Ben Lakhdar té clar que, per tal d'aconseguir aquest propòsit caldrà treballar per proporcionar al conjunt de la societat coneixement científic bàsic i innovació tecnològica. D'altra banda, i en relació a la labor de la ciència al servei de la sostenibilitat, l'autora constata que és un deure col·lectiu el fet de crear les condicions que permetin als investigadors científics de totes les disciplines produir coneixements científics per treballar en aquesta direcció.

L'enfocament humanista en l'educació del futur:

Avui en dia, no cal ensenyar d'on extreure els coneixements i la informació sinó desenvolupar un bon pensament crític i judici de valors. Ho diu Li Chen a l'article **"An interdisciplinary humanistic approach to education."**

La ciència i les noves tecnologies no deixen d'evolucionar, i avui en dia alguns temors com els d'acabar sent substituïts per màquines són cada vegada més realistes. **En plena era d'avenços científics i tecnològics l'ètica i l'enfocament humanista i filosòfic prenen més sentit que mai.** Com més es desenvolupen les noves tecnologies, explica Chen, més orientació necessiten els individus de la disciplina de la filosofia. En aquesta línia, conclou que capacitar la ment humana mitjançant l'educació humanística hauria de ser l'objectiu de l'educació

del futur.

Foto: Andrew Ebrahim

Sostenibilitat, ciència, noves tecnologies i humanisme. Aquests són alguns dels pilars fonamentals sobre els quals s'ha de bastir l'educació del futur. Així ho consideren els autors dels articles que componen el document, i per aquest motiu hem presentat aquí un petit resum d'alguns dels articles sota aquests quatre punts de vista. Al document "Humanistic futures of learning. Perspectives from UNESCO Chairs and UNITWIN Networks", però, els més de 50 articles es classifiquen en 5 seccions diferents:

- **Cultura i medi ambient.** Aprofitar els costums i els coneixements per a la supervivència del planeta.
- **Sistemes d'aprenentatge responsables.** Cultivar una generació en pau amb ella mateixa i amb la Terra.
- **Repensar els sistemes d'aprenentatge.** Enfortir l'educació pública i les xarxes d'aprenentatge integrades.
- **Ciència, tecnologia i innovació.** Creació de la capacitat per aspirar a l'era digital.
- **Coneixement i transformació.** Preparant l'escenari per al futur de l'educació.

Els complicats reptes del món actual requereixen solucions innovadores.

Vivim en un món cada vegada més fràgil, que pot trontollar per més motius dels que creiem tenir contemplats i controlats. El canvi climàtic és tan sols un dels riscos, al qual se n'hi sumen d'altres com la fragmentació social, l'extremisme polític i la fragilitat dels sistemes de govern a l'hora de combatre situacions límit com la que està protagonitzant arreu del món la pandèmia causada pel covid-19. En aquest context, és especialment adient la posició que adopta la present publicació, la qual **ofereix perspectives multidisciplinàries per construir una nova proposta d'educació, que inspire esperança i prepari a les noves generacions de joves per encarar-se**

i superar els desafiaments del futur.

PDF [Humanistic futures of learning. Perspectives from UNESCO Chairs and UNITWIN Networks](#) [3]

HTML [Humanistic futures of learning. Perspectives from UNESCO Chairs and UNITWIN Networks](#) [4]

[Inicieu sessió](#) [5] o [registreu-vos](#) [6] per a enviar comentaris

Etiquetes: humanitats

Etiquetes: educació

Etiquetes: ciència i humanitats

Etiquetes: tecnologia i digitalització

- [7]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/educar-humanitat>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://en.unesco.org/themes/education/about-us>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/humanistic_futures_of_learning.pdf

[4] <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000372577>

[5] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>

[6] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/8264>